

BIBLIOTEKE U BiH I U SVIJETU

LIBRARIES IN B&H AND THE WORLD

UDK 027.2:28(497.6 Tuzla)

Islamska biblioteka „Behram-beg“ u Tuzli

**

Islamic „Behram-bey“ Library in Tuzla

Mirsada Suljić

JU Specijalna biblioteka „Behram-beg“ Tuzla
Tuzla, Bosna i Hercegovina
sestre_suljic@hotmail.com

Sažetak

Javna ustanova Specijalna biblioteka „Behram-beg“ Tuzla je i javna i specijalna biblioteka Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini namijenjena obrazovanju, informisanju i zadovoljavanju kulturnih i naučnih potreba građana iz oblasti islamistike, kulturne tradicije građana Bosne i Hercegovine, i ostalih naučnih disciplina.

Bibliotečki fond čine: orijentalna zbirka, zbirka na bosanskom jeziku i zbirka arhivske građe.

Biblioteka „Behram-beg“ na svojstven način vrši popularizaciju i prezentaciju islamske misli, knjige i biblioteke. Knjigu putem jedinstvenih kulturnih manifestacija odašilje u eter, sa vazda povratnom informacijom od strane publike (korisnika Biblioteke), koja nakon promocije umnogome biva zainteresirana za knjigu, nauku, te probleme koji se tretiraju u promovisanim knjigama.

Biblioteka „Behram-beg“, sa tematikom koju njeguje, odgovara na potrebe trenutka, vremena u kojem živimo. Prevazilaženje otuđenja i vraćanje sebi putem knjige je opšteprijehvatljiv modus. Otuda i veliko interesovanje za vrstu literature koju nudi Biblioteka „Behram-beg“.

Glavne riječi: *Biblioteka Behram-beg, orijentalna zbirka*

Abstract

„Behram-bey“ Library in Tuzla is a public and specialized library of the Islamic Community in Bosnia and Herzegovina and its main aim is to educate, provide information and meet the cultural and scientific needs of the citizens in the field of Islamic studies, cultural tradition of the citizens of Bosnia and Herzegovina, and other disciplines.

Library fund consists of: oriental collection, a collection written in Bosnian and a collection of archive material.

„Behram-bey“ Library, in its unique way, presents and disseminates Islamic are presented to the audience through unique cultural events, which is always accompanied by a feedback from the audience (library users), who become, after the promotion, interested, in more ways than one, in books, science, and the problems that are treated in the promoted books.

„Behram-bey“ Library, with the subject matter which it nurtures, responds to the needs of the moment and the times in which we live. Overcoming alienation and restoring oneself through books is a universally accepted mode. Hence the great interest in the kind of literature offered by the „Behram-bey“ Library.

Keywords: *„Behram-bey“ Library, Oriental Collection.*

Uvod

Čuvana i njegovana s naročitom ljubavlju i poštovanjem, Knjiga i pisana riječ vazda su imale svoje mjesto, svoj utok i smiraj u širokoj duši bosanskoj, ili su naprosto jedre od ljepote, iz nje izvirale. Stoga nimalo ne začuđuje činjenica o jakoj tradiciji osnivanja javnih ili privatnih biblioteka u bosanskoj sredini, koja se, unatoč političkim previranjima i nenaklonjenosti ovih ili onih vlasti, održala do danas.

U poslijeosmanskom periodu u Tuzli je postojalo na desetine što privatnih, što javnih biblioteka. Kada se radi o privatnim bibliotekama u Tuzli dovoljno je spomenuti samo neke od porodica u kojima je, s koljena na koljeno, bilo više članova koji su imali svoje kućne biblioteke, posebno na orijentalnim jezicima. To su porodice: Azabagić, Berbić, Čokić, Hafizović, Husić, Ibrišimović, i dr.

Pored navedenih i drugih porodica ne treba zaboraviti i one pojedince koji su živjeli i radili u Tuzli i posjedovali bogate kućne biblioteke, a to su: Hodžić Šaban, Kurt Mu-

hamed-Ševket, Maglajlićhafiz Ibrahim, Sadiković Ali, Sivčević hafiz Salih, Smailović hafiz Hasan, Sofić hafiz Abdulah, Sušić hafiz Mustafa, Šabić Ševket i dr.

Manje priručne biblioteke i zbirke knjiga postojale su i kod raznih islamskih institucija, kao što su: džamije, mektebi, medrese. Među njima Behram-begova medresa, Muftijski ured, Šeriatski sud, Vakufsko-mearifsko povjerenstvo, te muslimanska društva „Mirkat“, Muslimanski kulturni dom, „Sena’at“ i dr.¹

Ovaj rad u naučno-istraživačkome smislu elaborira historijski presjek Biblioteke, bibliotečke fondove, prostor, kadar te dugoročne programe i planove *Biblioteke „Behram-beg“*. *JU Biblioteka „Behram-beg“ Tuzla* specijalna je biblioteka Islamske zajednice u BiH namijenjena obrazovanju, informisanju i zadovoljavanju kulturnih i naučnih potreba građana iz oblasti islamistike, kulturne tradicije građana Bosne i Hercegovine, i ostalih naučnih disciplina.

Osnivanje biblioteke „Behram-beg“

Osnivanje *Biblioteke „Behram-beg“* ostvareno je nakon dugogodišnje želje i nastojanja nekolicine tuzlanskih entuzijasta da se od fonda knjiga i arhivske građe koji je naslijeđen od Behram-begove medrese i drugih islamskih institucija koje su ranije postojale u Tuzli, a koji se nalazio u posjedu *Odbora Islamske zajednice u Tuzli*, formira islamska biblioteka. Sve je ostalo na pokušajima do kraja 1991. godine, kada ova inicijativa ponovo zaživljava. Nakon nekoliko upriličenih razgovora, održan je 30. januara 1992. godine sastanak inicijativne grupe za osnivanje biblioteke na kome su bili prisutni: Hasan Spahić, predsjednik Odbora Islamske vjerske zajednice (u daljem tekstu IVZ), Besim Čanić, imam, prof. Ahmed Mešić, Enver Mulahalilović, prof. dr. Ahmet Kasumović, Enisa Žunić, direktor Narodne i univerzitetske biblioteke i Mirsada Suljić, službenica Odbora IVZ u Tuzli.

Na sastanku je, pored ostalog, dogovoreno da se Odboru IVZ predloži:

da se osnuje i formira biblioteka koja će nositi Behram-begovo ime

da Odbor, u tu svrhu, imenuje i zaduži kvalifikovana lica koja će raditi na obradi knjiga i ustrojavanju biblioteke, s tim što će im, povremeno i prema potrebi, stručnu pomoć pružati: A. Mešić, E. Mulahalilović i E. Žunić

da Odbor obezbijedi sve potrebne uslove za normalan rad na pripremi i formiranju biblioteke.

Motivi inicijativne grupe da se biblioteci dade Behram-begovo ime bili su:

Behram-beg je bio jedan od velikih tuzlanskih vakifa i ličnosti,

Behram-beg je obnovitelj Stare (Atik) džamije u Tuzli, koja se, pod njegovim imenom, prvi puta spominje 1669. i 1701. godine.

Behram-beg je obnovitelj i „atik“ (Stare) medrese u Tuzli, koja, koliko se dosad zna, od 1674. godine nosi njegovo (Behram-begovo) ime,

Od fonda knjiga na orijentalnim jezicima, kojima Odbor sada raspolaže, najveći dio, pojedinačno, potječe iz biblioteke Behram-begove medrese.²

Svečana promocija Biblioteke Behram-beg

„Skoro dvije godine Islamska vjerska zajednica u Tuzli vršila je pripreme za otvaranje biblioteke.... Marljivim radom u kome su se naročito angažovali Enver Mulahalilović i Ahmed Mešić, kao i Mirsada Suljić, prikupljeno je i stručno obrađeno blizu 700 knjiga na orijentalnim (arapskom, turskom i persijskom) i oko 450 na našem jeziku. Ovo duhovno blago, kako je istakao promotor Hasan Spahić, predsjednik Odbora IVZ u Tuzli, biće dostupno svima koji žele da se upoznaju sa Islamom i njegovom kulturom, kao i istorijom BiH.“³

Biblioteka je počela sa radom 3. juna 1993. godine kada je Medžlis Islamske zajednice u Tuzli osnovao kao organizacionu jedinicu u svome sastavu, pod nazivom *Islamska biblioteka „Behram-beg“*. Rad se odvijao u prostorijama Medžlisa, na prostoru od 24 m kvadratna sa početnim bibliotečkim fondom od 1102 bibliotečke jedinice (436 na bosanskom i 666 na orijentalnim jezicima). Nakon petogodišnjeg rada u sastavu Medžlisa stečeni su uvjeti i ustanovljena potreba promjene pravnog statusa Biblioteke, kao nužan preduslov za njen dalji rad i razvoj.

Tako je, na zahtjev *Islamske biblioteke „Behram-beg“ Medžlisa Islamske zajednice u Tuzli*, 4. decembra 1999. godine odlukom Sabora Islamske zajednice u BiH osnovana Javna ustanova Islamske zajednice u BiH *Biblioteka „Behram-beg“ Tuzla*.

Značajnu podršku je pri tom pružila Vlada Tuzlanskog kantona preuzevši dio suosnivačkih prava i obaveza, zahvaljujući čemu je Biblioteka mogla početi sa radom.

Sjedište Biblioteke bilo je u upravnoj zgradi Medžlisa, (ul. Sead-bega Kulovića br. 6, I sprat, sa tri zasebne prostorije na površini od oko 100 m kvadratnih), sve do prelaska Biblioteke u nove prostorije na Sonom trgu br. 6, godine 2005., gdje se i sada nalazi.

Bibliotečki fond Biblioteke „Behram-beg“ i njen razvoj

Bibliotečki fond čine: orijentalna zbirka, zbirka na bosanskom jeziku i zbirka arhivske građe.

¹ Mulahalilović, Enver. „Promocija Biblioteke Behram-beg Tuzla“. // [Neobjavljeni Referat sa promocije Biblioteke Behram-beg Odbora Islamske zajednice Tuzla, održane 3. juna 1993. godine / 12. Zul-hidžeta 1413. hidžretske godine u Tuzli]

² Isto, str. 2

³ A.U. Duhovno blago : Biblioteka Behram-beg. // Večernje novine, vanredni ratni broj 52, (utorak, 16.-23. jun 1993.)

Knjige iz zbirke na bosanskom jeziku razvrstane su, katalogizirane i klasificirane po UDK sistemu, dok su knjige iz orijentalne zbirke razvrstane po usvojenom internom dekadnom sistemu na 15 grupa i podgrupa:

Kur'an a.š. (azimušan – Uzvišeni, u originalu, prijevodi, komentari i literatura o Kur'anu a.š.)

Hadis, islamska tradicija

Akaid, nauka o vjerovanju

Fikh, svi vidovi šerijatskog prava

Islamska filozofija, tesawuf, opća filozofija

Vaz, predavanja, vjeronauka

Osmansko pravo

Arapski jezik, svi vidovi obrade ovog jezika

Turski jezik

Persijski jezik

Tarih, opća – opća i islamska

Rukopisi

Beletristika

Razno

Časopisi

I knjige na bosanskom jeziku razvrstane su tematski po grupama:

1. Kur'an

2. Tefsir

3. Hadis

4. Fikh

5. Akaid

6. Tesawuf

7. Istorija Islama

8. Enciklopedije, rječnici, leksikoni

9. BH književnost

10. Svjetska književnost

11. Opća historija

12. Kritike i teorija književnosti

13. Filozofija, psihologija

14. Komparativna religija

15. Periodika (*Misbah, Tarik, Hikmet, Muallim, Preporod, Islamska misao, Glasnik VIS-a, Takvim, Zem-zem, Kabes, Pozorište NPT-a*, te lokalna izdanja: *Zmaj od Bosne, (Ratna)tribina, Sabah, Bosnia en Sabah, Zeman, Hikmet, Misak* i dr.).

Rad *Biblioteke „Behram-beg“*, znatno usmjeren i određen njenim statusnim promjenama, nastalim preregistracijom iz organizacione jedinice *Medžlisa Islamske zajednice Tuzla* u *JUIslamske zajednice u BiH*, te u početku ograničen i uslovljen njenim prostornim kapacitetom i uvjetima rada, odvijao se prema ustanovljenoj organizacionoj šemi obuhvatajući sljedeće poslove i zadatke:

Inventarisanje, katalogizacija bibliotečkog materijala, vođenje i izrada kataloga

rad sa čitaocima

sređivanje i identifikacija arhivske građe

bogaćenje knjižnog fonda

javna i kulturna djelatnost i

pravne aktivnosti.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih odgovarala je strukturi osnovne djelatnosti Biblioteke „Behram-beg“.

Katalogizacija bibliotečkog materijala, izrada i održavanje kataloga

Sva bibliotečka građa je od samog početka obrađivana po jedinstvenim bibliotečkim standardima uz stručnu pomoć i saradnju *Narodne i univerzitetske biblioteke Tuzla* te uz korištenje iskustava iz ove oblasti *Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu* za knjige orijentalne zbirke. Prispjela bibliotečka građa obrađivana je po jedinstvenim bibliotečkim standardima, od prijema, fizičke obrade, inventarisanja, katalogizacije i klasifikacije, do smještaja u police. Na ovaj način popunjavana su dva kataloga, i to za zbirku na bosanskom jeziku- abecedni i stručni, te za zbirku na orijentalnim jezicima - stručni katalog.

„Biblioteka „Behram-beg“ *Medžlisa Islamske zajednice Tuzla* u prvih „pet godina“, koja i funkcioniše kao specijalna biblioteka za oblast islamistike, zaslugom dvojice tuzlanskih zaljubljenika, poštovalaca i poznavalaca knjige, Envera Mulahalilovića i Ahmeda Mešića, sudionika u osnivanju i formiranju Biblioteke „Behram-beg“, dobila je svoj prvi katalog orijentalnih štampanih knjiga i rukopisa.“⁴

„Fondu orijentalne zbirke *Biblioteke „Behram-beg“* priključena je knjižna zaostavština tuzlanskog alima Zejnir Čolića. Bila je to prva privatna zbirka orijentalnih knjiga kojom se zakitila“⁵ *Biblioteka „Behram-beg“*. U 2000-toj godini intenzivnije je rađeno na pripremi privatne zbirke Zejnira Čolića koja sadrži oko 100 bibliotečkih jedinica na orijentalnim jezicima, (knjige, rukopisi, te drugi sitniji bibliotečki materijal kao što su privatne zabilješke, pisma, vazovi i slično).Ovaj vrijedan poklon *Biblioteci*

⁴ Čokić, Halid. Tri stoljeća porodice Čokić / Halid Čokić, (predgovor Nihada Suljić). – Tuzla : Medžlis Islamske zajednice , 1999.

⁵ Iso, str. 163.

„Behram-beg“ donirali su prof. Mense Salameh, i dr. Ahmeta Čolića, djeca Zejnula Čolića.

Biblioteke „Behram-beg“ darovana je i vrijedna knjižna zaovšavština porodice Čokića. „Prvo su to učinili djeca i unuci hfz. Mustafe Čokić i Esme Čokić rođ. Ponjavić sa dijelom porodične biblioteke od 184 bibliotečke jedinice. Bilo je to 1. avgusta 1997. godine. Potom su 2. jula 1998. godine, nasljednici prof. Abdurahmana Čokića darovanom fondu pridružili i dio porodične biblioteke od 54 bibliotečke jedinice. Tako je orijentalna zbirka *Biblioteke „Behram-beg“* dobila vrijednu biblioteku zbirku porodice Čokić koja broji ukupno 238 bibliotečkih jedinica, među kojima je i 10 rukopisa. Sudeći prema usmenim svjedočenjima, pisanim tragovima i evidentiranim nedostacima kod pojedinih naslova prilikom kataloške obrade, pretpostavlja se da je biblioteka Čokića u prošlosti bila i znatno bogatija.“⁶

„Svih 238 bibliotečkih jedinica koliko broji ovaj Katalog, ili 280 naslova, ukoliko uzmemo u obzir činjenicu da pojedine bibliotečke jedinice sadrže i po dva ili više naslova, raspoređena su u 14 tematskih grupa i to: Kur'an i nauke o Kur'anu, Tradicija, Dogmatika i dove, Šerijatsko pravo, Etika i propovjedništvo, Misticizam, Filozofija i logika, Filologija, Osmansko pravo, Historija, Geografija, Razno, Časopisi i Rukopisi. Unutar ovih grupa djela su raspoređena po jezicima: arapski, osmanski, persijski i bosanski, a u jezičkim grupama redoslijed je bio uslovljen hronologijom štampanja, odnosno prijepisa pojedinih djela. Djela za koja nije ustanovljena godina nastanka navedena su na kraju jezičke grupe, u tematskoj oblasti kojoj pripadaju. ... Svaka obrađena bibliotečka jedinica u ovome katalogu ima svoj inventarni broj, naslov u originalu i transkripciji, sažet opis sadržaja, ime autora s godinom njegove smrti ukoliko je poznata, mjesto i godinu štampanja, broj stranica i format. Za rukopise je navedeno ime prepisivača, ukoliko je ono naznačeno, broj listova, a uz format djela u zagradi donesen je i format rukopisnog teksta te sažet formalni opis rukopisnog primjerka.“⁷

U izradi kataloga učestvovali su i vanjskim saradnici.⁸

Uspostavljanje pozajmnog odjeljenja, rad sa korisnicima Biblioteke

Od postojećeg fonda na bosanskom jeziku, odmah nakon javnog promoviranja Biblioteke, formirano je pozajmno odjeljenje i stavljeno na raspolaganje široj čitalačkoj publici.

Na samom početku rada odjeljenja, čiji je fond brojao 785 bibliotečkih jedinica, bilježimo 460 upisanih članova sa sljedećom korisničkom strukturom: studenti i

učenici (53%); radnici sa SSS (13%); profesori, doktori i drugi javni i kulturni radnici (21%); penzioneri (1.5%); neidentificirani (11.5%)

Na koncu svog petnaestomjesečnog rada Biblioteka je imala oko 1000 knjiga i 700 korisnika.

on skoro dvije decenije rada, Biblioteka permanentno odgovara na zahtjeve svojih korisnika. Ona je za to vrijeme postala podrška istraživačkom radu, posebno u oblastima: historija, kulturna baština Bosne i Hercegovine, islamistika i druge religijske nauke.

U kontekstu navedenoga dolazimo i do zanimljivih podataka o strukturi korisničke populacije *Biblioteke „Behram-beg“* u 2011.:

- studenti i učenici.....	18.75%
- radnici sa SSS.....	28.12%
- profesori, doktori i drugi javni i kulturni radnici	45.83%
- penzioneri	6.25%
- podatak nije identifikovan	1.05%

Komparacija do koje smo došli istražujući literaturu, arhivu i dokumentaciju *Biblioteke „Behram-beg“* mogla bi biti vrlo tema za naučni rad koji bi se bavio problematikom strukture korisničke populacije biblioteke, s ciljem da se poboljša pristup korisnicima biblioteke, ali i njihove zainteresiranosti za knjigu, kojoj je u ovo tehno doba *istismuto* tlo pod nogama.

Skučenost prostornog kapaciteta, ograničenost knjižnog fonda *Biblioteke „Behram-beg“*, naročito u prvim godinama razvoja Biblioteke, neizdvojena sredstva ovlaštenih institucija, nebriga i nehat vlasti za knjigu, kulturu, obrazovanje, duhovnost – svega onoga što karakteriše jedno vrijeme, ljude tog vremena, nije bila prepreka u radu *Biblioteke „Behram-beg“* da se približi na svoj osebujan način čitaocu, korisniku i ljubitelju pisane riječi. Od 1993. pa do 2011. godine nastojali smo prevazići mnogobrojne prepreke sasvim neformalnim pristupom korisniku, zainteresiranošću za njegove informacijske potrebe iznalaženjem mogućnosti da im se udovolji i gradom izvan vlastitog knjižnog fonda. Ovakav odnos pokazao se obostrano korisnim i pozitivnim, što daje osnova za njegovo transformiranje u budućnosti u jedan sasvim novi, viši nivo saradnje biblioteke sa svojim korisnicima, u skladu sa programskim aktivnostima.

Razvrstavanje i identifikacija arhivske građe

Zbirka arhivske građe je već po svome ustrojstvu, prema institucijama podijeljena u tri grupe: Behram-begova medresa Tuzla, Sresko-mearifsko povjerenstvo i Sreski šerijatski sud.

Prva grupa iz ove zbirke sadrži do sada 28 knjiga i dru-

⁶ Isto, str.163.

⁷ Isto, str. 163.

⁸ Isto, str.164. Posebna zahvalnost upućuje se vanjskim saradnicima Zejnilu Fajiću i Osmanu Laviću, te Osmanu Kozliću, Ševki Sulejmanoviću, Hasanu Spahiću, Nihadu Suljić, Kemalu Bajramoviću, Halilu Mehanoviću i drugima

gi sitni arhivski materijal, a obuhvata vremenski period od 1917-1949. godine. Sadrži različite arhivske jedinice kao što su: sjednički katalozi, razredne knjige, pravilnici, nastavni plan i program, dopisi, pozivi, saopćenja, knjige za dobrovoljne priloge, djelovodni protokol i drugi materijal.

Arhiv Sresko-mearifskog povjerenstva (druga grupa zbirke) broji 14 knjiga, iako prema slobodnijoj procjeni do sada neproučenog arhivskog materijala postoje indici-je da bi ova grupa mogla biti i najobimnija.

Treća grupa broji 18 knjiga. Sadrži indekse, registre rođenih i vjenčanih, a obuhvata i period od 1919-1946. godine.

Budući da ni danas, u novoj zgradi, nije adekvatno riješen prostor za arhivsku građu, ne može se reći da postoje uvjeti za stalan i kontinuiran rad na ovom fondu, ali je intezivno tekao rad na identifikaciji i konačnoj klasifikaciji ukupnog arhivskog fonda do 2000. godine, sve do prelaske Biblioteke u nove prostorije na Sonom trgu. Izvršene su, i skoro bile privedene kraju preipreme za konačno sređivanje prvog kataloga ove zbirke, čija se prezentacija trebala očekivati u 2001. godini.

Fond arhivske građe *Biblioteke „Behram-beg“* nalazi se u Medžlisu Islamske zajednice u Tuzli i po potrebi ga koriste i na njemu radi Senada Suljić, koja je od osnivanja Biblioteke, pa sve do 2000. godine, povremeno sa Nihadom Suljić, radila na formiranju fonda arhivske građe.

Na osnovu dosadašnjeg uvida, fond arhivske građe *Biblioteke „Behram-beg“* seže povijesno do perioda austro-ugarske vladavine u Bosni, i naročito je značajan zbog same činjenice da je desetljećima bio nedostupan javnosti, neobrađen i nepublikovan povijesni materijal iz naše prošlosti.

Bogaćenje knjižnog fonda

Popunjavanje i bogaćenje knjižnog fonda uglavnom je vršeno na dva načina: poklonom i kupovinom (kupovina značajnog dijela naslova obezbijedena je pronalaženjem donatora). Poseban vid bogaćenja knjižnog fonda imala je akcija „Jedan čitalac jedna knjiga“ koja je naišla na dobar prijem kod čitalaca. Vrijedni su darovi *Biblioteci „Behram-beg“* privatnih biblioteka porodica Mujić, Čolić, Čokić, koje su znatno obogatile i upotpunile orijentalnu zbirku te fond periodike, naročito sa starijim izdanjima periodičkih publikacija.

Značajan je podatak da je do kraja aprila 1993. godine obrađeno i u posebne kataloge uloženo:

436 naslova na bosanskom jeziku u katalog knjiga

666 naslova u katalog na orijentalnim jezicima

Na osnovu podataka pronađenih u knjigama ili utvrđenih na drugi način, ustanovljeno je da katalogizirane knjige potiču:

Iz biblioteke *Behram-begove medrese* u Tuzli (363 naslova na orijentalnim jezicima)

Iz biblioteke Hfz. Huseina Mujića (na bosanskom jeziku 88, i na orijentalnim jezicima 91 naslov)

Iz ostalih izvora.

Iz zbirke na orijentalnim jezicima, koja predstavlja naročitu vrijednost Biblioteke, pored niza, u svijetu poznatih autora knjiga, posebnu draž predstavlja nekoliko lijepih i danas rijetkih primjeraka naše poznije alhamijado književnosti iz oblasti islamskih vjeronaučnih udžbenika za mektebi-ibtidaije i islamskih časopisa s početka XX vijeka. To su djela autora: h. Mehmeda Dželaluddina Čauševića, Muhameda Seida Serdarevića, Ahmeda Mehinića, Hamdije Mulića i Murad-Hulusi Hajrovića. Iz grupe rukopisa naročito se ističu dva naslova. Prvi, Đulistan, autora Šejha Sa'dija Širazija, nepoznatog prepisivača, ističe se ljepotom rukopisa. Godina prepisivanja takođe je nepoznata, ali se po jednoj bilješci koja potiče iz 1664. godine da zaključiti da je stariji od 333 godine. Uvez je tvrdi, papir debeli, pismo rik'a, pretežno tintom. Dva lista koja su istrgnuta iz ovog rukopisa, svojom rukom je ispisao prilikom obrade i tako rukopisu vratio cjelovitost Ahmed Mešić.

Biblioteka je, nakon skoro punu deceniju rada, u izvještajni period za 2000. godinu ušla sa ukupnim fondom od oko 15 000 bibliotečkih jedinica i 16 naslova periodičkih publikacija.

Za period do 2000. godine rada Biblioteke statistički pokazatelji ukazuju na prosječno 10% godišnje uvećanje knjižnog fonda (1000 novih bibliotečkih jedinica), iako prema bibliotečkim normativima to uvećanje iznosi 5%.

U 2010. godini *Biblioteka „Behram-beg“* raspolaže knjižnim fondom od oko 16.000 bibliotečkih jedinica, od kojih je 16 naslova periodike.

Nabavka knjiga uglavnom se nastavila i dalje vršiti putem poklona i raznim vidovima donacije, a tek neznan broj, nabavlja se kupovinom. *Biblioteci „Behram-beg“* knjige su poklanjali: Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport TK, KDB Preporod Tuzla, Fondacija za bibliotečku djelatnost, FIN Sarajevo, Pedagoški zavod Tuzla, Muftijstvo TK, Bošnjački institut, MIZ Tuzla, Progress centar Travnik i drugi, te književnici Nedžad Ibrišimović, Atif Kujundžić, Azra Lolić, te mnogobrojni pojedinci, uglavnom korisnici Biblioteke, pisci i drugi javni i kulturni djelatnici.

Javna i kulturna djelatnost

U okviru ovog segmenta djelovanja, Biblioteka je na svojstven način vršila i vrši popularizaciju i prezentaciju islamske misli, knjige i biblioteke putem jedinstvenih kulturnih manifestacija (promocije knjiga, izložbe,

scensko-poetski performansi). Do 2011. godine Biblioteka je sa Medžlisom IZ Tuzla, Muftijstvom tuzlanskim, Narodnim pozorištem Tuzla, Muzejom istočne Bosne, BKC-om Tuzla, ali i drugim islamskim i kulturnim institucijama sudjelovala u mnogo značajnih projekata, među kojima su: promocija Handžićevih djela; izdavački projekat prijevoda sa arapskog jezika akaidskog djela pod naslovom „*Namaz, tajne i propisi*“ autora Abdul-Halima Mahmuda, čiji su prevodioci Amir Karić i Munir Mujić; te scensko-poetski performansi „*Samo Jedan je*“, „*Melodija telbije*“, „*Ja sam vjerni robljepote*“ (u kojemu je na originalan način predstavljen život pjesnika Muse Ćazima Ćatića). Originalne i od publike veoma prihvaćene promocije knjiga koje Biblioteka posjeduje su: *Vječnik* Nedžada Ibrišimovića, *Noć puna mraka* Zlatka Dukića, *Divan* Hafiza Širazija.

Vrijedno pomena je i „*Veće Kur'ana*“ održano u *Narodnom pozorištu u Tuzli* 1994, kada je otvorena i prva izložba Biblioteke „*Behram-beg*“ pod nazivom „*Kur'an kroz stoljeća*“. Biblioteka „*Behram-beg*“ u Tuzli izložbom „*Kur'an kroz stoljeća*“ predstavila je prvu, od ukupno petnaest tematskih grupa svog knjižnog fonda, postavljena s ciljem da se, putem primjeraka iz fonda Biblioteke „*Behram-beg*“, u osnovnim crtama hronološki prikažu načini pismenog memorisanja i obrade Kur'anskog teksta, od rukopisa do kompjuterske obrade. Izložba nije predstavljala kompletnu zbirku s aspekta vremenskog trajanja Kur'ana, što je bilo uslovljeno objektivnim okolnostima: kratkim vremenskim periodom postojanja Biblioteke i njenog rada, kao i ratni uslovi u kojima je Biblioteka osnovna.

U kulturnoj draguljarnici grada Tuzle izložba „*Kur'an kroz stoljeća*“ je trebala biti podstrek za sve ljubitelje pisane riječi da nam se pridruže u budućim nastojanjima u otvaranju novih puteva ka stvaranju posebnog prostora za Biblioteku Behram-beg.⁹

Povodom 400-godišnjice od rođenja najznačajnijeg bosanskohercegovačkog leksikografa Muhameda Hevajia Uskufija (1601-1651), autora prvog bosansko-turskog rječnika u stihovima, Biblioteka „*Behram-beg*“ je kao glavni i izvršni organizator u suradnji sa Općinom Tuzla i Narodnom i univerzitetskom bibliotekom u Tuzli štampala jubilarno izdanje Uskufijeva rječnika Maqbul-I'Arif (Potur šahidiya), te organizirala naučni skup: „Četiri stoljeća Muhameda Hevajia Uskufija i 370 godina od pojave prvog bosansko-turskog rječnika“ (Tuzla, 20-22.12.2001.).¹⁰ „Hevaj se pokazuje kao izvrstan znalac

bosanskog, ali i turskog jezika, jer je na primjer u turskoj leksici koristio vrlo malo arapskih i perzijskih riječi. U bosanskom također gotovo uopće nema turcizama iako znamo da ih je u njegovo vrijeme, (prva polovica XVII stoljeća) moralo biti. Muhamed Hevaj Uskufi je zaista vrijedan stvaralac na polju književnosti i leksikografije i spada u same vrhove bošnjačke kulture. Znamo li da je u bošnjačkoj književnosti u vrijeme osmanske vlasti ostavilo svoja djela više od 400 pisaca i pjesnika, Hevajiji pripada mjesto među prvih desetak“.¹¹

Organizacijske aktivnosti

Nakon petogodišnjeg rada Biblioteke u sastavu Medžlisa Islamske zajednice Tuzla, ustanovljena je nužnost promjene pravnog statusa Biblioteke kako bi se obezbijedio njen dalji rad i razvoj. S obzirom na to, uvažavajući važeće standarde i bibliotečke normative u BiH, upućen je zahtjev Saboru Islamske zajednice BiH za promjenu statusa *Islamske biblioteke* „*Behram-beg*“ i elaborat o opravdanosti osnivanja JU Biblioteke „*Behram-beg*“, koji je decembra 1999. godine pozitivno riješen.¹² Time je Biblioteka konačno stekla status pravnog subjekta. Sve navedeno od velikog je značaja za dalji rad i razvoj Biblioteke „*Behram-beg*“.

Dugoročni plan i program rada Islamske biblioteke „Behram-beg“ u Tuzli

Dugoročnim planom i programom rada Biblioteke predviđena je šema koju će činiti sljedeće organizacione jedinice: Orijentalna zbirka; Zbirka na bosanskom jeziku; Arhivska i muzejska zbirka; Bibliotečki studio; Klub ljubitelja knjige; Centralno odjeljenje; Dječije odjeljenje; Čitaonica; Halke (Kružoci); Matična služba; Odjeljenje za nabavku i obradu monografskih i periodičkih publikacija; Zavičajna zbirka; Služba zajedničkih poslova.

U okviru svoje osnovne djelatnosti Biblioteka će vršiti sljedeće poslove: Nabavka bibliotečke građe; Obrada bibliotečke građe; Usluživanje korisnika građom Biblioteke (pozajmno odjeljenje); Pružanje informacija korisnicima Biblioteke; Zaštita bibliotečke građe; Uspostavljanje matične službe; Formiranje zavičajne zbirke; Formiranje arhiva i muzejske zbirke i Kulturna i javna djelatnost.

Nabavka bibliotečke građe

Biblioteka „*Behram-beg*“ planira značajnije popunjavanje knjižnog fonda novim bibliotečkim jedinicama. Pla-

9 Na svu sreću, svoj prostor, zgradu na Sonom trgu u Tuzli Biblioteka je dobila, prvenstveno zahvaljujući razumijevanju i svesrdnoj pomoći tadašnjem načelniku, gospodinu Selimu Bešliću, kao i užem njegovih saradnika. Veliku zahvalnost i danas, nakon sedamnaest godina (1994-2011.), dugujemo i gospodinu Nikoli Panjetiću, tadašnjem direktoru Muzeja istočne Bosne, koji je zajedno sa Nihadom Suljić profesionalo i stručno pripremio izložbu „*Kur'an kroz stoljeća*“, i u potpunosti, opremu Muzeja stavio na raspolaganje *Biblioteci Behram-beg*.

10 Učesnici skupa: prof.dr. Fehim Nametak, prof.dr. Lamija Hadžiosmanović, dr. Muhamed Huković, prof.dr. Emina Memija, prof.dr. Munib Maglajlić, prof.dr. Ismet Bušatlić, doc.dr. Muhidin Džanko, Hadžem Hajdarević književnik, prof. Vedad Spahić, prof.dr. Dževad Jahić, dr. Muhamed Ždralović, prof.dr. Mubera Maslić –

Ždralović, doc.dr. Kerima Filan, mr. Refik Bulić, prof.dr. Enes Kujundžić, Adnan Kadrić turkolog, prof.dr. Salih Jalimam, Midhat Spahić, te moderatori mr. Nijaz Alispahić, prof. Vedad Spahić, prof.dr. Dževad Jahić, književnik Jasmin Imamović.

11 Uskufi, Muhamed Hevai. Maqbul I'arif = (Potur šahidiya) / Muhamed Hevai Uskufi; (Uvodne napomene Fehim Nametak). – Tuzla : Općina; Biblioteka „*Behram-beg*“; Narodna i univerzitetska biblioteka, 2001., str. 6.

12 Ova odluka inicirala je niz neophodnih organizacionih i pravnih radnji koje su poduzete u izvještajnom periodu. Imenovanje v.d. direktora, potom Upravnog odbora Biblioteke, izradu Poslovnika o radu Upravnog odbora, te konačno upis Biblioteke u registar Kantonalnog suda u Tuzli.

nira se uspostavljanje saradnje sa organizacijama koje se bave štampanjem, izdavanjem i distribucijom svih štampanih materijala i drugim zainteresiranim organizacijama i pojedincima.

Popunjavanje i dalja izgradnja fondova će sevršitina osnovu utvrđene nabavne politike i planova nabavke koji se zasnivaju na potrebama naučno-istraživačkih programa, te nastavnih planova i programa medresa, islamskih fakulteta i akademija, te drugih naučnih ustanova čiji programi tretiraju kulturnu prošlost i tradiciju muslimana BiH i šire. Nabavna politika treba da obuhvati domaću i inostranu izdavačku djelatnost, srazmjerno i u skladu sa potrebama istraživanja iz oblasti islamistike i kulturne prošlosti muslimana.

Cilj nabavne politike će biti prikupljanje i objedinjavanje na jednom mjestu knjiga, periodičkih publikacija i drugih štampanih i pisanih materijala koji na bilo koji način mogu doprinijeti proučavanju islama, prošlosti i kulturne baštine muslimana, bez obzira na jezik, pismo i vrijeme iz kojeg datiraju.

Jedan od načina prikupljanja bibliotečkog materijala bit će i putem antikvarnice u kojoj će se vršiti otkup knjiga i odabir za potrebe Biblioteke, te dalja distribucija i prodaja knjiga koje ne udovoljavaju zahtjevima bibliotečkog fonda, odnosno njenoj tematici.

Obrada bibliotečke građe

Cjelokupna bibliotečka građa će se obrađivati po jedinstvenim bibliotečkim standardima, od prijema knjige, fizičke obrade, inventarisanja, katalogizacije, klasifikacije do smještaja u police.

Bibliotečki fond na bosanskom jeziku ima dva kataloga: stručni i abecedni. Predstoji formiranje sljedećih kataloga:

- katalog periodičkih publikacija,
- katalog štampanih knjiga na orijentalnim jezicima,
- katalog rukopisa i
- katalog ostalog bibliotečkog materijala

U zbirci na bosanskom jeziku formirana je grupa komparativne religije na kojoj se intenzivno radi.

Rad sa korisnicima

U radu sa korisnicima neophodno je uspostaviti odvojeno pozajmno dječije odjeljenje (pored centralnog postojećeg) i čitaonicu za časopise i djela koja se ne mogu koristiti izvan prostorija Biblioteke.

Predviđa se i izrada statističkih grafikona sa podacima o broju čitalaca, izdatim knjigama i slično. Knjigu utisaka *Biblioteka „Behram-beg“* je uvela radi praćenja potreba i želja čitalačke publike.

Informacijsko-referalna djelatnost Biblioteke

U budućem radu Biblioteke posebna pažnja će se posvetiti referalnoj djelatnosti – prikupljanju i obradi naučnih informacija vezanih za fondove Biblioteke, kao i pružanju informacija na osnovu drugih informacionih izvora i usluživanju korisnika iz fondova drugih biblioteka putem centralnih kataloga i međubibliotečke pozajmice.

Zaštita bibliotečke građe

Nastojat ćemo što prije, bar pojedina i kapitalna i zubom vremena oštećena djela, uključujući i rukopise, a potom i svu drugu bibliotečku građu, zaštititi i sačuvati od daljeg propadanja, a u skladu sa zakonom i važećim propisima kojima se nalaže obaveza obezbjeđenja minimuma uslova za čuvanje bibliotečke građe od fizičkog uništenja i oštećenja. Ova zaštita podrazumijeva prvenstveno:

- liječenje oštećenog knjižnog materijala u zbirci na orijentalnim jezicima
- mikrofilmovanje i digitaliziranje rukopisa i dokumenata, te
- obezbjeđenje i sprovođenje neophodnih zakonskih propisa o zaštiti i drugim mjerama za čuvanje bibliotečke građe.

Obrazovanje matične službe

Biblioteka „Behram-beg“ djelovat će kao centralna islamska biblioteka za područje tuzlanskog Muftijstva. S tim u vezi, neophodno je formiranje matične službe u sastavu Biblioteke koja će obavljati poslove matičnosti kao što su: vođenje evidencije o svim islamskim bibliotekama (javne i privatne) na svom području djelovanja, vođenje centralnih kataloga bibliotečke građe, povezivanje evidentiranih biblioteka u jedinstven bibliotečko-informacioni sistem i drugi poslovi matičnosti.

Obrazovanje zavičajne zbirke

U cilju obrazovanja zavičajne zbirke Biblioteka će prikupljati i čuvati po jedan primjerak svih štampanih stvari sa područja na kojem Biblioteka djeluje, a u skladu sa zahtjevima tematskih fondova Biblioteke.

U tom smislu, Biblioteka će pribavljati i čuvati u zavičajnoj zbirci i štampane stvari iz oblasti islamistike i kulturne prošlosti muslimana u BiH koje su objavljene van područja na kojem Biblioteka djeluje, a odnose se na to područje, kao i djela muslimanskih autora sa područja djelovanja Biblioteke.

Arhiv i muzejska zbirka

Biblioteka posjeduje dio arhivske građe više muslimanskih institucija koje su postojale i djelovale u Tuzli, a u budućnosti se planira prikupljanje, popunjavanje i objedinjavanje ukupne arhivske građe koja je pripadala muslimanskim institucijama koje su djelovale na tuzlanskom području.

Planira se formiranje i muzejske zbirke koja će prikupljati, obrađivati i prezentirati muzeološku građu sa terena djelovanja Biblioteke, a koja predstavlja dio muslimanske kulturne baštine sa ovog područja.

Kulturna i javna djelatnost

U okviru ovog vida djelovanja Biblioteka će samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima nastaviti realizirati niz programskih sadržaja:

- organiziranje kulturnih večeri, tribina i sl.,
- organiziranje izložbi rukopisa i drugih novopridošlih rariteta,
- obilježavanje značajnih godišnjica,
- otvaranje i opremanje bibliotečkog studija za snimanje arhivskih audio i video snimaka, te edukativnih filmova,
- izdavanje monografija, biltena i sl. materijala u vezi sa radom Biblioteke,
- formiranje kluba ljubitelja knjige,
- formiranje halki (kružoka) za prevodenje i proučavanje pojedinih naučnih disciplina specifičnih za tematske fondove Biblioteke,
- formiranje grupe aktivista za plansko i permanentno otkrivanje i obilježavanje uništenih, porušenih i zapuštenih spomenika islamske baštine na terenu djelovanja Biblioteke „Behram-beg“
- vođenje ljetopisa i knjige utisaka, izrada fotoalbuma

U cilju stvaranja sigurnije materijalne osnove za djelovanje u budućnosti i uspješnije realiziranje zacrtanih aktivnosti, Biblioteka će se naročito baviti programima koji obezbijavaju djelomično samofinansiranje Biblioteke kao samostalne ustanove.

Zaključak

Na osnovu dosadašnjeg rada, iskustava i saznanja do kojih smo došli u toku formiranja i početnog bitisanja Biblioteke, možemo konstatovati:

Biblioteka „Behram-beg“ još jedan je od svjedoka koji jasno i bez ustezanja govori da su se bosanskohercegovački muslimani afirmisali i potvrdili kao posebno historijsko biće, nižući stoljeća bogate prošlosti, kulture i tradicije. Ali je Biblioteka „Behram-beg“ takođe svjedokom da su naša današnja znanja o nama samima i o islamu pod čijim je okriljem stvaran individualitet bosanskohercegovačkih muslimana, vrlo skromna.

Artikulišući potrebe trenutka u kojem jesmo, i istovremeno odgovarajući na njih, Biblioteka je okupila na stotine mladića i djevojaka, sadašnje i buduće inteligencije našega grada i regije, budućih kreatora javnog kulturnog i društvenog života na prostorima Bosne i Hercegovine, ali i mnogo šire.

Orijentalna zbirka je najznačajniji i najvredniji dio fonda

Biblioteke. Na njoj su u toku formiranja Biblioteke radili stručnjaci Ahmed Mešić i Enver Mulahalilović, zaslužni i za otkrivanje, identifikovanje i obznanjivanje javnosti jednog od četiri primjerka veoma vrijednog rukopisnog djela autora Muhammeda Qutbuddina el-Iznikija. To je *Muršid el-mute'ehhil* ili u prijevodu Kadije Vodič, *sa-vjetnik za oženjene ljude i za ženike, koji žele da se ožene*. Od preostala tri primjerka jedan se čuva u Gazi Husrevbegovoj biblioteci u Sarajevu, drugi na Orijentalnom institutu u Sarajevu i treći u Univerzitetској biblioteci u Bratislaviu okviru Bašagićeve zbirke.

Biblioteka „Behram-beg“, sa tematikom koju njeguje, odgovara na potrebe trenutka, vremena u kojem živimo. Prevazilaženje otuđenja i vraćanje sebi putem knjige, je opšteprihvatljiv modus. Otuda i veliko interesovanje za vrstu literature koju nudi *Biblioteka „Behram-beg“*.

Biblioteka „Behram-beg“ okupila je veliki broj omladine. Mnogi od njih su upravo ovdje pronašli svog najboljeg sagovornika i otkrili atmosferu u koju bi željeli smjestiti svoja druženja, sticati nova saznanja i nove priatelje.

Biblioteka „Behram-beg“ je sigurni saputnik današnjice koji u svom krilu nosi pregršt odgovora na pitanja koja možda već negdje čuče i čekaju. Potrebno je samo dati joj priliku.¹³

Pored svih navedenih iskustava i saznanja koja opravdavaju postojanje, ili bolje, nalažu postojanje ove Biblioteke, i pored uložених velikih napora na formiranju Biblioteke i pod otežanim uslovima, oni će biti uzaludni i nekorisni ukoliko se ovoj važnoj ustanovi ne pokloni odgovarajuća pažnja i ne osigura njen odgovarajući tretman u okviru šire društvene zajednice.

Literatura:

Arslankadić, Merima. Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine – punopravna članica Evropske biblioteke (TEL) // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god.14, br.14 (2009), 59-63

Barišić, Ružica. Iz fundusa stare knjižnice Franjevačkog samostana sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu: 1502.-1550. (I dio). // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god.15, br.15 (2010), 48-54

Čokić, Halid. Tri stoljeća porodice Čokić / Halid Čokić; (predgovor Nihada Suljić). – Tuzla : Medžlis Islamske zajednice Tuzla, 1999

Đurović, Jelena. Centralna narodna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god.15, br.15 (2010), 41-43

¹³ Suljić, Nihada; Spahić, Hasan. Petogodišnjica Biblioteke Behram-beg u Tuzli. // Hikmet: list za vjersko – teološka i kulturno – historijska pitanja Muftijstva tuzlanskog, period XI, br. 3-4, (Zu-l-Hidždže/Muharrem 1418/1419 = Mart/April, 1998), str. 123-125

Injac, Vesna. Evropska biblioteka i Narodna biblioteka Srbije. // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god. 13, br. 13 (2008), 37-44

Kasapović, Indira. Podsticanje čitanja kod djece i mladih : kako odgovoriti na njihove savremene potrebe, zahtjeve i prava // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god. 14, br. 14 (2009), 50-58

Kujraković, Nusret. Biblioteka Fadil-paše Šerifovića u Gradačcu // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god. 15, br. 15 (2010), 44-47

Maštrović, Tihomil. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu danas // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god. 12, br. 12 (2007), 60-61

Mešić, Ahmed. *Promocija Biblioteke Behram-beg* Odbora Islamske zajednice Tuzla [Neobjavljeni Referat], Tuzla, 1993

Mihaliček, Mubera. Biblioteke i bibliotečko poslovanje : priručnik za stručnu organizaciju i vođenje biblioteke. – Sarajevo : Nacionalna i Univerzitetska biblioteka BIH, 2002

Mulahalilović, Enver. *Promocija Biblioteke Behram-beg* Odbora Islamske zajednice Tuzla [Neobjavljeni Referat], Tuzla, 1993

Rešidbegović, Amra. Biblioteka koja ima prošlost i budućnost: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine. // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god. 14, br. 14 (2009), 65-71

Rizvanbegović-Džuvic, Amina; Puljek-Bubrić, Narcisa. Slavističke kolekcije Bošnjačkog instituta: Zbirke emigrantika, Bogumili, Ratna zbirka i Orijentalni rukopisi. // *Bosniaca* : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine god. 12, br. 12 (2007), 68-72

Suljić, Nihada; Spahić, Hasan. Petogodišnjica Biblioteke Behram-beg u Tuzli. // *Hikmet*: list za vjersko-teološka i kulturno-historijska pitanja Muftijstva tuzlanskog, period XI, br. 3-4, (Zu-l-Hidždže / Muharrem 1418/1419 = Mart/April, 1998), 123-125

Univerzalna decimalna klasifikacija: shema za stručni katalog u narodnim knjižnicama / [redaktor sheme, autor uvoda, uputa i napomena Ljerka Filaković]. – Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1985

Uskufi, Muhamed Hevai. *Makbul-I'arif*, (Potur şahidiya) / [Uvodne napomene Fehim Nametak]. – Tuzla : Općina; Biblioteka Behram-beg; Narodna i univerzitetska biblioteka, 2001

**

Mr. sci. Mirsada Suljić (Tuzla, 1966). Diplomirala bosanski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Tuzli. Magistrirala je na Akademiji dramskih umjetnosti Univerziteta u Tuzli iz oblasti teatrologije. Jedan je od osnivača Biblioteke „Behram-beg“ u kojoj radi od osnivanja kao bibliotekar. Učesnica je naučnih skupova i seminara iz oblasti bibliotekarstva i književnosti. Završila je Uvodni kurs iz grupne analize na Klinici za psihijatriju u Tuzli. Autorica je brojnih TV emisija iz oblasti kulture. Objavljivala u tuzlanskim časopisima „Hikmet“ i „Preporodu“. Poseban interes pokazuje za scensko predstavljanje autora i njihovih djela iz fonda Biblioteke. Nositeljica je brojnih projekata tog karaktera: „Ja sam vjerni rob ljepote“, „Diwan“, „Samo Jedan je“, „Noć puna mraka“ i drugi.

*

Mirsada Suljić, MA (Tuzla, 1966). Graduated Bosnian language and literature at Faculty of Philosophy in Tuzla. She has got MA degree at the Academy of Dramatic Arts of University of Tuzla from the sphere of teatrology. She is one of the founder of „Behram-bey's Library“ where she works as a librarian from its foundation. She is a participant of symposiums and seminars from the sphere of librarianship and literature. She was over a course from the group analysis at the Psychiatric Clinic in Tuzla. She is the author of numerous broadcasts from the culture. She was being made public her works in Tuzla's journals „Hikmet“ and „Preporod“. She is certainly interested in setting the scene for the authors' presentations and their places from the library collection. She was a competent authority of numerous projects of the following type: „I'm a trusty slave of beauty“, „Diwan“, „It's only one“, „Night full of darkness“ etc.